

Keskkonnahariduse kvaliteedist

Asta Tuusti
Eesti Keskkonnahariduse Ühing

Hiiumaa Arenduskeskus

unesco

Biosfääri programmiala

KLIIMAMINISTEERIUM

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Keskkonnahariduse kvaliteedisüsteem

Põhineb Keskkonnahariduse ja –teadlikkuse tegevuskaval

Koosneb kolmest osast

1. Keskkonnahariduslike õppeprogrammide kvaliteet
2. Keskkonnahariduses töötavate inimeste (juhendajate) pädevus
3. Keskkonnahariduskeskuste kvaliteet

Kvaliteedisüsteem on välja töötatud EKHÜ eestvedamisel KIKi poolt rahastatud projektide käigus, õppeprogrammide hindamist toetab Kliimaministeerium – eestvedajad Maarika Männil ja Aili Saluveer

Keskkonnahariduse kvaliteedisüsteem

3. KESKKONNAHARIDUSKESKUSTE KVALITEET

- **Programmid, juhendajad** ja õppe kvaliteet
- Organisatsiooni juhtimine ja jätkusuutlikkus
- Keskkonnamõju ja kestlikkus
- Koostöö ja kogukondlik mõju
- Õpikeskkonnad ja taristu

Enesehindamine
23 keskuses

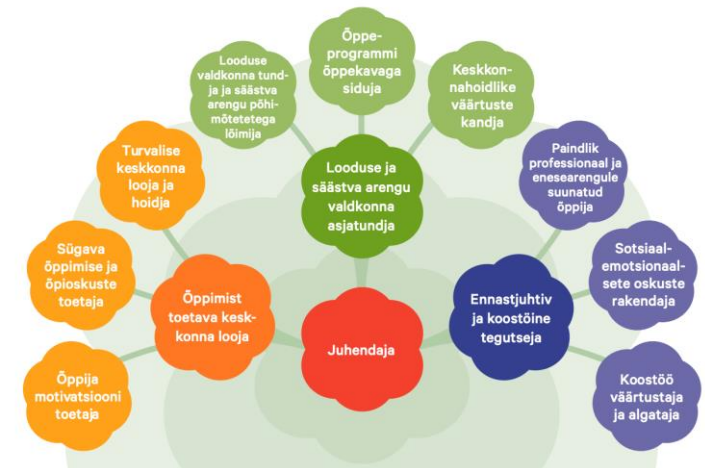
1. ÕPPEPROGRAMMIDE HINDAMINE

837 programmi
66 keskust
(jaanuar 2025)

2. JUHENDAJATE PÄDEVUSED

- Keskkonnahariduse juhendaja pädevusmudel
- Keskkonnahariduse juhendaja käsiraamat

<https://ekhyhing.ee/kvaliteet/keskkonnahariduse-juhendaja-kasiraamat>

Õppeprogrammide kirjelduste hindamine

Hinnatakse vaid keskkonnahariduslikke õppeprogramme.

1. Hindamiskaala muudatus - kolmeastmelise skaala rakendamine (varem kuueastmeline)

2 – info piisav,

1 – info vajab täpsustamist,

0 – info puudulik

2. Kui hindamisel tuleb mingi kriteeriumi eest 0, siis kirjeldust edasi ei hinnata.

3. Kokkuvõttev otsus väljendub protsentides:

85-100% - saab kvaliteedimärgise, programmi kirjeldus on kvaliteetne;

75-84% - võimalus täiendada vahetult peale hindamist kokkulepitud aja jooksul, seejärel saab kvaliteedimärgise;

alla 75% - esitab hindamisele järgmisel aastal, sest programmi kirjeldus vajab olulist täiendamist.

Keskkonnahariduse juhendaja käsiraamat

- **Keskkonnahariduse juhendaja käsiraamat valmis märtsis 2025** ja on avalikult kättesaadav ühingu veebilehel, rohkem infot ja pdf-faili saab alla laadida aadressilt:
<https://ekhyhing.ee/kvaliteet/keskkonnahariduse-juhendaja-kasiraamat>.
- Käsiraamat valmis KIKi rahastatud projekti „Juhendaja pädevusmudelit toetava õppevara loomine“ käigus.
- Eksperdid: Elina Malleus-Kotšegarov, Grete Arro, Helene Uppin, Helin Semilarski, Kadri Kalle, Heidi Öövel, Annelie Ehlvest ja Maarika Männil
- Eestvedajad: Aili Saluveer ja Krista Keedus

Valikud: “Nõus!” & “Ei ole nõus!”

1. Olen viinud läbi keskkonnahariduslikke õppeprogramme.
2. Töötan koolis/lasteaias õpetajana.
3. Keskkonnateadlikkuse kujunemisel on kõige suurem roll kodul – vanemate eeskujul.
4. Keskkonnahariduskeskuste juhendajaid peaks atesteerima sarnaselt giididele.
5. Ma arvan, et Keskkonnahariduse juhendaja käsiraamat on kasulik materjal igale õpetajale.
6. Keskkonnahariduskeskuse kvaliteeti on võimatu objektiivselt hinnata.
7. **KIK peaks rahastama ainult kvaliteedimärgisega õppeprogramme.**

Rühmaarutelu KOKKUVÕTE

Väide: KIK peaks rahastama ainult kvaliteedimärgisega õppeprogramme.

Argumendid väite poolt:

1. Vajalik piiratud rahaliste ressursside tulemuslikumaks kasutamiseks.
2. Kvaliteedi parandamine – läbimõeldud kirjeldus loob eelduse kvaliteetsemaks õppeprogrammiks.
3. Tegijad on sunnitud keskenduma kõige olulisemale.
4. Lihtsustab õpetaja programmivalikut.
5. Programmid on tõenäoliselt rohkem läbi mõeldud.
6. Stiimul keskusele pingutada parema programmi nimel.
7. Aitab keskusel oma mainet kujundada.
8. Riik teostab oma haridusagendat eesmärgipäraselt.
9. Tagatakse keskkonnahariduse pakkujate vaheline õiglus, võrdsem raha taotlemine.
10. Süsteemsus ja ühtne infoväli.
11. Hoiab eemale ebateadused, tagab teaduspõhisuse.
12. Keskkonnaharidus on paremini mõõdetav.

Rühmaarutelu KOKKUVÕTE

Väide: KIK peaks rahastama ainult kvaliteedimärgisega õppeprogramme.

Argumendid väite vastu:

1. Vähendab programmide valikut – mõned teemad jäävad välja.
2. Piirab uutel tulijatel süsteemi sisenemist.
3. Suurematel keskustel on paremad võimalused saada hinnatud (rohkem tööjõudu).
4. Ei võimalda olla paindlik vastavalt klassi ja looduse eripäradele (ülestruktureeritud).
5. Käärivad läbi viidavate programmide kirjelduse ja juhendaja võimekuse vahel (tihti on kirjeldaja ja juhendaja erinevad).
6. Liialt tähtsustatakse bürokraatlikku pädevust, mitte sisulist suutlikkust.
7. Muraka märgise taotlemine on vaevaline ja segadusse ajav.

Rühmaarutelu KOKKUVÕTE

Ettepanekud kvaliteedisüsteemi arendamiseks

1. Pidev ja süsteemne õpetajate tagasiside kogumine peaks toetama märgise uuendamist.
2. Keskuste vastastikkuse hindamise süsteemi loomine.
3. Kvaliteedi parandamiseks koostatakse prioriteetsete teemade puhul metoodikute ja valdkonna teadlaste/ekspertide poolt õppeprogrammid, mille läbiviimise koolitusel osalejad saavad õiguse ja rahastuse neid õppeprogramme läbi viia.
4. Koolides räägitakse üha enam et õppekava pole dogma, sellest ettepanek koostada ka vanuseastmeta looduse märkamise programme, mida saab õpetaja valida lähtudes klassi teadmiste tasemest.

AITÄH!

Hiumaa Arenduskeskus

unesco

Biosfääri programmiala

KLIIMAMINISTEERIUM

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks